

Veiledning til oppgaveskriving på norsk

Dette er en veiledning for studenter som skriver Bacheloroppgave eller Masteroppgave ved data- eller elektrostudiet på Universitetet i Stavanger. Det er ment som et supplement til den veiledningen («Vegvisar for bachelor- og masteroppgåva») som allerede ligger ute på Canvas under fakultetet sine regler og rutiner. Det kan være svært nyttig å lese gjennom denne før man begynner å skrive.

1. Valg av tekstredigeringsverktøy

De fleste velger å bruke Microsoft Word til arbeidet med skrivingen av oppgaven. Word er velkjent for de fleste, og fordelen med dette er "WYSIWYG" ("What you see is what you get"). Du ser hvordan resultatet blir, med f.eks. fonter og figurer, mens du skriver. Word har også blitt bedre enn før, med tanke på behandling av store dokumenter (> 50 sider).

Et alternativ til Word er LaTeX. Her skriver du i en editor, og bruk av koder i tillegg til ren tekst er nødvendig for å få ut en utskrift. Det du skriver i editoren må kompileres for å få ut dokumentet, enten som et pdf-dokument (.pdf), eller et postscript-dokument (.ps). LaTeX er mest aktuelt for deg som skriver hovedoppgave, særlig hvis du har endel matematiske formler i oppgaven. LaTeX kan lastes gratis ned fra nettet, i likhet med gode editorer beregnet på skriving i LaTeX. Det er et profesjonelt verktøy som gir meget god kvalitet på utskriften. Det finnes gratisprogrammer som forenkler arbeidet med LaTeX. LyX (<http://www.lyx.org/>) er en WYSIWYG editor for LaTeX. Den finnes for de fleste plattformer. Kile (<http://kile.sourceforge.net/>) er en annen editor.

2. Sammensatte ord på norsk

Her gjør 90 % av alle studenter den samme feilen: Man tenker engelsk orddeling når man skriver norsk. "Screen saver" er ikke "skjerm sparer" på norsk, men "skjermsparer". Bruker du autokorrektur i Word, vil du kanskje oppleve å få indikert feil på sammensatte ord, men ikke feil dersom de ikke er sammensatt. Ikke la deg lure av autokorrekturen, men stol på deg selv!

Feil	Riktig
ord deling	orddeling
plattform uavhengig	plattformuavhengig
Applikasjons Lag	applikasjonslag
utviklings kostnader	utviklingskostnader

Vær forsiktig med bruk av bindestrek. På norsk er bindestrek nesten bare brukt for å knytte sammen navn med ord, eller engelske ord med norske uttrykk. F.eks. Word-dokument, PC-en, anti-spyware-program, ... Selv lange ord knyttes sammen. Eks.: Vi skriver ikke database-teknologi, men databaseteknologi. Men, det er selvsagt lov å dele ord over to linjer ved hjelp av bindestrek.

3. Bruk av engelske ord i en norsk tekst

I vårt fagområde (elektro/data) er det nesten uunngåelig å ikke ha med engelske navn, begreper, ord eller uttrykk i et skriftlig materiale. Likevel er det ganske mange uttrykk som det finnes gode norske ord for. Prøv å bruke de, så lenge de norske uttrykkene er gode. Her er noen eksempler på gode erstatninger:

Engelsk	Norsk
computer	datamaskin
open source	åpen kildekode
Web browser	nettleser
Web server	Web-server, webtjener
input data	inndata
signal-to-noise ratio	signal/støyforhold
server-side scripts	server-side-skript, tjenersideskript

Må man oversette "server" til "tjener", og "applets" til "snutter"? Her bør man bruke klokskap og skjønn. Hvis dine medstudenter forstår hva du mener når du skriver "en snutt", så bruk det. Hvis ikke, er det bedre at du skriver "en applet".

Apostrof (') brukes svært sjelden på norsk. Det heter ikke "maskinen's virkemåte", men "maskinens virkemåte". Heller ikke "Tom Ryen's arbeid", men "Tom Ryens arbeid". På norsk brukes anførselstegn "slik" eller «slik», ikke 'slik'.

4. Klipp-og-lim

Det er veldig fristende å hente skriftlig materiale direkte fra Internett eller fra en annen kilde. Hvis man legger dette direkte inn i dokumentet, skal det gå klart og tydelig fram at dette er sitert materiale, og referanse skal oppgis. (Sitater skrives som regel med mindre skriftstørrelse, og med innrykk i forhold til den ordinære teksten.) **Hvis man kopierer inn ting som man gir uttrykk for er sitt eget, vil det av sensor kunne bli oppfattet som juks, og hele oppgaven får strykarakter (F)!** Dette gjelder også direkte oversettelser fra engelsk til norsk. Gjengivelser med egne ord og egne figurer som er tegnet med bakgrunn i annet materiale er uproblematisk. Bare husk å referere til kilden.

Tenk over dette når du skriver: Sensor kan bli i dårlig humør av å lese dårlig norsk. Dette kan igjen påvirke fastsettelsen av karakteren. Så, det å bruke tid og flid på å gjøre oppgaven god og lesbar kan virkelig lønne seg!

Et lite eksempel på feil orddeling er gitt i figuren til høyre. Eventuelle rettelser, tilføyelser eller spørsmål til dette dokumentet mottas med takk.

Tom Ryen, tom.ryen@uis.no

Universitetet i Stavanger, tirsdag, 17. oktober 2017.

*Hvem er denne Smult?
Er han nybakt far?
Hvorfor skal han ringe
meg? Hva vil han meg?*